

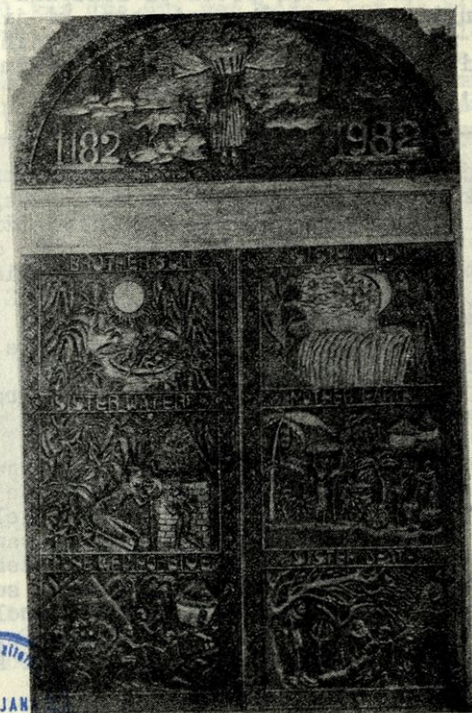
IZ SONČNE ZAMBIJE

Leto 14 - Št. 2 - Lusaka, 1. oktobra 1982.

Dragi prijatelji!

MISIJONSKO DELO JE KOT MOZAIK. SESTAVLJENO JE IZ NEŠTEVILNIH DROBCEV IN MNOGO BARV. TU IN TAM SE V NJEM ZABLESTE BARVE VELIKIH ŽRTEV ALI ZMAGOSLAVNEGA VESELJA. TODA OSNOVNI TON MU DAJEJO UMERJENE BARVE VSAKDANJEGA DELA. VSE SKUPAJ PA POVEZUJE CEMENT MOLITVE. NAŠE IN VAŠE. OB LETOŠNJI MISIJSKI NEDELJI VAS ISKRENO PROSIMO: NE DOPUSTITE, DA SE MISIJSKI MOZAIK ZRUŠI ZARADI POMANJKANJA CEMENTA.

VAŠI ZAMBIJCI

Nova glavna vrata cerkve v Chifubu, kjer župnikuje p. Miha Drevenšek. V lesorezih se Franciškova duhovnost in afriško izročilo lepo zlivata v eno.

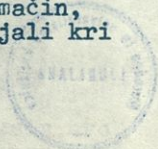
Šest navadnih mesecev.

Tokrat vam ne moremo naznaniti nobenega novega prihoda. Tudi zapustil nas v preteklih mesecih ni nihče. Le Janez Mlakar je odšel na zasluženi oddih in se vrne kmalu potem, ko boste prebrali te vrstice. Zato se je pa Kristina Mlakar že vrnila in spet pridno poučuje na materski gimnaziji. Tudi huda bolezen ni pograbila nikogar; le Radka Rudeža je malarija precej zdelala in je moral na okrevanje v drugi del dežele. Lahko pa vam sporočimo, da kljub velikim razdaljam, ki nas ločijo in dejstvu, da pravih počitnic skoraj ne poznamo, od časa do časa pridemo skupaj. Junija meseca je četvorica (Grošelj, Mujdrica, Rovtar, Rozman) obiskala Barico Rous v Čilongi. Ni bil najbolj primeren čas, ker je Barica tiste dni nadzorovala izpite medicinskih sester. Vseeno pa smo bili prijazno sprejeti in smo se lepo po domače pomenili. Avgusta meseca pa je Barica prišla na obisk v Lusako in Katondwe. V Katondwe je šla z njo tudi Kristina, vzeli sta pa tudi Joška Węsgerberja, hrvaškega misijonarja, profesorja v semenišču Mpima. Pozneje je trdil, da je v dolini lažje dihal. Kmalu potem smo organizirali iz Lusake še "poslovni izlet" v Ndolo, kjer smo obiskali dva minorita: Miha Drevenška in Ernesta Benka. Ogledali smo si razširjeno cerkev, v katero je Miha vložil toliko truda, potem pa nakupili poln avto knjig in nabožnih predmetov, ki jih v Lusaki ni dobiti. Na vseh teh srečanjih smo se tudi fotografirali, da se vsaj vidimo na slikah, če je že drugače bolj težko.

Spalna bolezen, ošpice, žulji in ša kaj

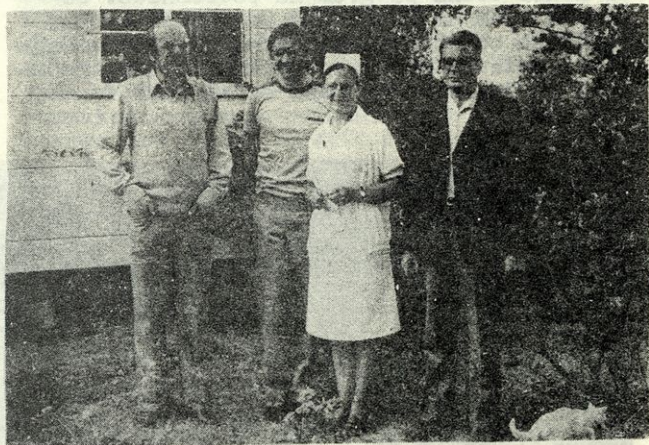
Področje Čilonge je obdano s prostranimi živalskimi parki. Zato je pri nas precej spalne bolezni, ki jo prenašajo divje živali. Ker so misijonske bolnišnice na glasu, da imajo boljše osebje in več zdravil, prihajajo k nam bolniki od blizu in daleč. Z nami sodelujejo tudi skupina iz Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), ki išče novo zdravilo proti spalni bolezni. Sedanje zdravljenje z arzenom je precej dolgotrajno in tvegano.

Letos smo imeli precej bolnikov iz kraja Nobwolyo, ki leži v gornjem delu doline Luangwe in tik ob živalskem parku. Hoteli smo se spopasti z boleznijo na mestu samem. Zato smo v bolnišnici organizirali posebno zdravstveno ekspedicijo v ta kraj. Pa smo šli: en zdravnik SZO, en zdravnik iz bolnišnice, laborantka, jaz, bolničar-domačin, pa še bele miši, katerim smo vcepljali kri morebitnih bolnikov.

Od Čilonge do Nobwolyo je 150 km. To je šest ur vožnje s terenskim vozilom. Najprej smo se ustavili pri edini ambulanti v področju, za katero skrbi en sam bolničar. Potem smo šli pa pozdravit poglavarja, ki nam je dovolil, da obiščemo in zdravstveno pregledamo njegove ljudi. Hoteli smo najprej v vas, odkoder je prišlo največ bolnikov, obolelih za spalno boleznijo. Pa nam pravi, da je to v drugem poglavarstvu in da moramo nazaj po poti, odkoder smo bili prišli. Sploh pa je bilo prepozno za vrnitev. Tako smo ostali pri njem, obiskovali njegove vasi, delili zdravila in potem prenočili. Drugo jutro se nam je pridružil poglavarjev vođa. Morali smo zgodaj na pot: najprej dve uri z vozilom, potem pa še 16 km peš. Vođa je menil, da bo treba za pot dva dni, en dan tja, en dan nazaj - in samo moški, ženske ne bi zmogle. Pa je dobil odgovor: V enem dnevu tja in nazaj - in člja ekipa. Vođa se je vdal. Vseeno pa ga je premagala skušnjava, da nas je namesto naravnost k bolnikom odpeljal najprej v svojo vas, kjer je bil doma. Tam baje še niso videli belca, kaj šele belko. Za tolažbo nas je potem založil s kasawo, hranljivo korenino, ki ima dosti škroba in vode. Preskrbel je tudi čolnarje, ki so nas prepeljali preko dveh rek.

Ob dveh popoldne smo le prišli v dolgo iskano vas. Tam smo zvedeli, da nam je vođa odmeril kar dve uri več hoje, kot je bilo potrebno. Potem smo se lotili dela. Poleg spalne bolezni so letos po vasi razsajale tudi ošpice. 45 otrok je v tem kraju umrlo in še nihče ni bil cepljen proti ošpicam.

Z obiska v Čilongi. Od leve na desno: Jože Grošelj, Janez Mujdrica, Barica Rous in Jože Rovtar.

Z obiska v Čilongi. Od leve na desno: Jože Grošelj, Janez Mujdrica, Barica Rous in Jože Rovtar.

Vaščani so nas hoteli pogostiti, pa ni bilo časa za to. Morali smo na pot, da še pred mrakom dospemo do vozila. Zadnjo reko smo prebredli, ko se je spuščal mrak. Deset minut pozneje je ne bi mogli več: zambijska noč pade zelo hitro, reke so polne krokodilov.

Barica Rous

PRVI VTISI Z NOVEGA MISIJONA

Sredi meseca maja so me predstojniki poslali v Ibengo, podeželski misijon ndolske škofije. Premestitev me ni niti presenetila niti vznejevoljila. Srce me je vedno vleklo na deželo.

Tukaj v Ibengi se počutim misijonarja v pravem pomenu besede. Prve dni v tednu preživim s sobrati na misijonu. Ibenga se je petdesetih letih svojega obstoja razvila v važno misijonsko središče. Poleg župnije je tu še gimnazija z internatom za petsto deklet, lepo urejena bolnišnica, gobavsko naselje ter šola za slepe in invalidne otroke. Ibenga je priljubljena tudi kot kraj duhovnih vaj in srečanj. Ta mesec, n.pr., se je tod zbralo petsto članov Frančiškove družine Tretjeredcev. Večino ibengških ustanov vodi sestre različnih redov.

Za konec tedna pa grem na podružnice. Zaenkrat imam na skrbi kar osemnajst postaj in vsako obiščem vsaj enkrat na mesec. Največja težava, ki se z njo kar naprej srečujem, so jeziki. Za sedaj so mi dali fanta.

Z obiska v Ndoli. Od leve na desno: Jože Grošelj, Ernest Benko, Kristina Mlakar, Miha Drevenshek in Stanko Rozman.

ki gre vedno z menoj od postaje do postaje in mi vse prevaja. Kako je takšna pastoralna pomanjkljiva si lahko vsakdo predstavlja. Upam, da ne bo vedno tako, saj bom verjetno že v novembru šel na tečaj čibembščine v Ilondolo na severu dežele.

Vendar pa se že zdaj počasi vživljam v svet afriškega človeka. Rad imam vaše družabne večere of ognju, ko si pripovedujejo zgodbe, vmes pa zapojejo in zaplešejo.

Posebno doživetje pa je obhajanje Evharistije. V petju, ploskanju in različnih gibih telesa izražajo svoje veselje. Nekateri hurovniko so mnenja, da je takšna maša preveč bučna in da v njej ni prostora za osebno molitev. Meni pa je zaenkrat všeč. Kapele, kjer mašujem, so res revne, grajene iz blata ali bambusovih palic. Vendar, ko se zberó ljudje k bogoslužju, takrat ti prostori oživijo. Važni so ljudje in ne toliko prostor, kjer se zbiramo. Če bo v prihodnosti kakšna možnost, bomo kapele polepšali.

Takšno je življenje v Ibengi: veselo in pestro. Lep pozdrav,

p. Ernest Benko

Iz fare Svetega Kizita

Letos februarja je moj indijski sobrat Emmanuel odšel na počitnice. Mislila sva, da samo za štiri mesece. Pa se je izkazalo, da je odšel iz župnije za vedno. Ko se je junija vrnil, so mu predstojniki odkazali župnikovo mesto v Materu, mene pa pustili samega pri Svetem Kizitu in Lilandi. V Materški hiši, kjer oba živiva, nama dela družbo poljski pater Froh, ki je te dni obhajal šestdesetletnico redovniškega življenja. Vsi trije skupaj imamo na skrbi skoraj četrtino lusaškega prebivalstva, to je, skoraj dvesto tisoč duš.

Cerkev Svetega Andreja v Lilandi je dograjena. Notranjščino smo uredili na splošno zadovoljstvo. Manjkajo ji le še električne luči. Ljudje imajo posebno radi tri velike oljnate slike: Jezusa Vsevladarja ter življenje in Mučeništvo Svetega Andreja. Naslikal jih je lusaški slikar Peter Maibwe, vse stroške pa je s svojimi prihranki pokrila Barica Rous. Te dni farani urejajo okolje cerkve, zidarji pa grade veroučne učilnice, ki so zelo potrebne.

Pogled na cerkev Svetega Andreja v Lilandi. Močna ograja je nujno zlo našega časa.

Kaj še? O Svetem Rešnjem Telesu smo imeli mogočno procesijo od Svetega Andreja do Svetega Kizita. Ljudje so bili zelo navdušeni in vsa cesta je bila dobesedno posuta s cvetjem. Avgusta in septembra smo imeli slovesnosti prvega obhajila (80 fantov in deklet), birme (150 birmancev) in krsta odraslih (tokrat samo žene, tiste, ki so za Veliko noč padle na izpitu).

Seveda tudi drugega dela ne manjka: Fred birmo smo prepleskali prezbiterij župnijske cerkve, farani pa kopljejo jamo za novo greznico. Načrtujemo tečaj za opismenjevanje odraslih. Šolanje otrok pa bo veliko pridobilo z novo šolo, ki jo je vlada odprla te dni. To je četrta osnovna šola v fari, rabili pa bi jih vsaj deset. Prva ravnateljica šole je ugledna laična voditeljica, ki bo, upam, velika pridobitev tudi za farno življenje. Ob istem času je ravnateljstvo sosednje šole prevzela zelo sposobna sestra-domačinka. Tudi na drugih šolah katoličani zavzemajo pomembne položaje. Vse to kaže, da krščanski vpliv v šolah še ni mrtev. Ljudstvo pomni, kdo mu je dal prve šole.

Jože Grošelj

LOVCI NA LEVA

Razdalje med kontinenti so postale majhne. Vendar jih skrbno merimo z merilom dolarja. Gospod Jože Avsenik in gospod Miro Rak sta izmerila razdaljo med Torontom in Lusako avgusta meseca. Lani smo se menili o tem obisku. A da bi res prišla! Poleg razdalje so tu zastrašujoče novice: Poizkus prevrata v Keniji, gverilska vojna v Angoli, v Mozambiku in Namibiji. V Zimbabve ni nič kaj varno za turiste. Toda kljub temu sta se ojunčila. S sabo sta sicer prinesla puške, a to le za lov. Imela sta skrite upe, da bosta kaj ustrelila. Na musa se čaka po štirinajst dni! Lev je padel že tretji dan. Sledile so zebre, bivol in antilope... Še jaz sem zadnji dan pomeril na antilopo. Na safari smo spoznali Afriko z edinstvenega zornega kota in to skozi okno kampa SICHIFULA, ki leži onkraj narodnega parka Kafue.

Obiskovalca sta nam prinesla del Toronta, tistega slovenskega Toronta, ki je bil moj dom med štiriletnim študijem teologije. In slovensko smo govorili v Centralni Afriki, kolikor se je pač dalo. Dan pred njunim odhodom so jimanaši farani pripravili "veselico" in jima odkrili svojo dušo s pesmijo, plesom in nagovori. Miro in Jože sta v njih videla sproščene ljudi, ki so zadovoljni kljub revščini. Čudila sta se, kako da se ljudje bore

Za Veliki Šmaren sta pristala na letališču v Torontu. Slike, ki sta jih posnela in lovske trofeje ju bodo spominjale na obisk pri nas. Upam, da jih bosta pokazala tudi misijonskim prijateljem in v Lovskem vestniku kaj napisala o njunih afriških doživetjih.

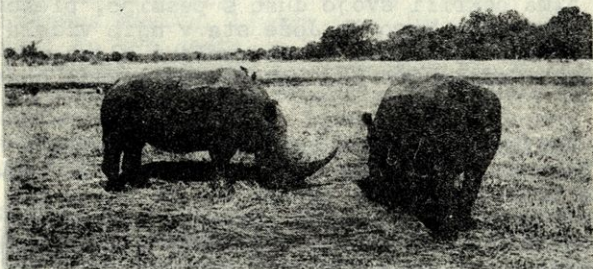
Stanko Rozman

Umetnost zidarstva vedno prav pride. Tako mislijo tudi ministrantje iz Mumbwe, ki pridno pomagajo pri postavitvi vaše cerkvice v Mulendemi.

malo nauče sadjarstva in vrtnarjenja, ko sta videla na našem vrtu, kako vse uspeva. Poskušal sem jima razložiti, da ljudje trpijo zaradi bolezni, posebno za malarijo. Mene je letos vsaj štirikrat zgrabila in takrat nisem bil za nobeno rabo. Peljal sem ju v Nangomo, kjer smo zgradili cerkev in kjer planiramo gradnjo bolnišnice. Le zdravi ljudje lahko delajo, se uče in poslušajo Veselo Oznanilo.

Hotel sem jima pokazati Bakreni pas in Viktorijine slapove. A njiju je bolj zanimalo, kako žive preprosti ljudje. Zelo sta občudovala cerkev sv. Andreja v Lilandi; a iz blata narejena cerkev v Mulendemi je na njiju naredila poseben vtis. Seveda nista proti razvoju! Obljubila sta nam pomoč pri nabavi zvona.

Listič izdajajo:
Slovenski zambijski misijonarji
Naslov: Mizito Cath. Church
P.O.Box 9084 Matero
Lusaka, Zambia
Printed at the Baptist Press-
Lusaka